

---

# Ewa Björling (Hovedindlæg)

Fru President! Ärade Nordenvänner! För drygt fem år sedan gick startskottet för ett förnyat nordiskt samarbete med syfte att möta den globaliserade världens nya möjligheter och utmaningar. Det nordiska globaliseringsinitiativet innebar ett krafttag för att utveckla den nordiska modellen, öka konkurrenskraften och synliggöra Norden som en föregångsregion. Totalt sett resulterade satsningen i hela 22 konkreta globaliseringsprojekt. En stor del av dessa kommer nu att avslutas i år och under 2013.

Efter fem års intensivt arbete blir detta därmed den sista globaliseringsredogörelse som samarbetsministrarna lämnar till de nordiska statsministrarna och till Nordiska rådet. Jag vill därför ta tillfället i akt att fokusera på initiativets helhetsmässiga effekter, men jag vill också blicka framåt och berätta om de framtida prioriteringar som nu väntar ministerrådets verksamhet.

Globaliseringsinitiativet har inneburit ett gemensamt ansvarstagande för klimatfrågorna med satsningar på miljö- och energiområdet. Vi har bland annat arbetat med utvecklingen av ett gemensamt hållbart energisystem och med att stärka ett energieffektivt byggande inom den nordiska byggsektorn. Sammantaget har vi genomfört den största gemensamma forskningssatsningen på klimatområdet någonsin med det så kallade Nordiska toppforskningsinitiativet.

Globaliseringsinitiativet har också inneburit en mer offensiv marknadsföring av Norden som föregångsregion. Vid en rad centrala evenemang runt om i världen har Norden profilerats som en kreativ och innovativ region. Här har

---

den nordiska kulturen lyfts fram genom att presentera framgångsrika kreativa industrier som exempelvis film- och matsektorn.

Sammanfattningsvis kan Globaliseringsinitiativets resultatlista göras lång, vilket är ett gott tecken. Jag uppmuntrar er därför att ta del av den skriftliga redogörelsen i sin helhet.

Förutom de utåtriktade aktiviteterna har Globaliseringsinitiativet även medfört en rad verksamhetsförbättringar inom ministerrådet. Initiativet har inneburit att ministerrådet utvecklat och anpassat både budget och den organisatoriska strukturen till ett utökat samarbete mellan olika sektorer. Samverkan har blivit tätare både mellan de olika ministerråden och mellan de olika departementen i de nordiska länderna. Vi är övertygade om att dessa verksamhetsförbättringar och lärdomar även kommer till nytta i det fortsatta arbetet, inte minst när de avslutade enskilda globaliseringsprojekten nu öppnar upp för nya prioriterade satsningar inom ministerrådets verksamhet.

Precis som den norska samarbetsministern tidigare redogjort för har vi samarbetsministrar beslutat att från och med nästa år inrätta en prioriteringsbudget. Prioriteringsbudgeten är uppdelad i två delar och består dels av projekt som initieras av inkommande ordförandeskap, dels av en del där förslagen väcks av generalsekreteraren.

Syftet med prioriteringsbudgeten är att skapa större utrymme för strategiska och innovativa satsningar som genererar nordisk nytta. Ytterligare ett syfte har varit att skapa mer politisk sprängkraft och väcka ett handlingskraftigt intresse för samarbetet i de nordiska huvudstäderna. Möjligheten att påverka prioriteringsarbetet har också väckt stort engagemang i Stockholm, och jag ser med förväntan fram emot de förslag som kommer att presenteras av de framtida ordförandeländerna.

Sverige har som ordförandeland 2013 tagit initiativ till fyra projekt inom ramen för prioriteringsbudgeten. Utgångspunkten för dessa satsningar är övertygelsen om att det nordiska samarbetet, i ökad utsträckning, kan användas för att gemensamt möta de samhällsutmaningar som våra länder

---

står inför.

Det första av dessa projekt handlar om att få fler unga i arbete. Ungdomsarbetslösheten är en utmaning för samtliga nordiska länder. Under rubriken "Fler unga i arbete i Norden" kommer Sverige under 2013 att genomföra ett brett utbyte av erfarenheter mellan de nordiska länderna för att underlätta ungdomars väg in i arbetslivet. I maj kommer ett jobbtoppmöte att anordnas som samlar statsministrarna från de nordiska länderna, ledarna för Färöarna, Grönland och Åland samt berörda från olika delar av samhället, som ungdomsorganisationer, arbetsmarknadens parter, myndigheter och arbetsgivare med många unga anställda.

Det andra svenska initiativet under ordförandeskapsåret handlar om en kraftsamling inom den nordiska gruvnäringen. Ett expertnätverk, kallat Nordmin, kommer att etableras och föra samman intressenter inom den nordiska gruv- och mineralsektorn för att stärka gruvnäringens konkurrenskraft. Genom innovation, näringsutveckling och samverkan inom forskning och utbildning ska Nordmin förhoppningsvis bidra till den fortsatta utvecklingen av en hållbar nordisk gruvnäring.

Det tredje ordförandeskapsprojektet gäller förstärkta insatser för att minska utsläppen av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar. Initiativet fokuserar särskilt på att minska halterna av sot och troposfäriskt ozon i atmosfären och syftar därmed till att påverka både klimat och luftkvalitet. Initiativet ska dels öka kunskapen om dessa utsläpp från källor i Norden, dels tydliggöra vilka åtgärder som är effektivast för att minska utsläppen i de nordiska länderna.

Det fjärde och sista svenska prioriteringsprojektet handlar om arbetsplatsförlagt lärande och syftar till att underlätta övergången mellan utbildning och arbete. Initiativet omfattar både unga och vuxna som ska ges möjlighet till arbetsplatsförlagd utbildning som leder till jobb. Projektet ska ha som mål att utveckla kvaliteten i arbetsplatsförlagt lärande och därmed underlätta övergången till arbetsmarknaden samt nå nya elevgrupper.

I den andra delen av prioriteringsbudgeten har vi samarbetsministrar valt att

---

lyfta fram några särskilda områden: grön tillväxt, hälsa och välfärd samt de återstående projekten inom Globaliseringsinitiativet.

Inom detta arbete kommer ministerrådet att fortsätta med de åtta statsministeruppdragen om grön tillväxt som pågått sedan sessionen i fjol. Vi fortsätter därmed arbetet med att realisera den ambitiösa visionen Norden – ledande i grön tillväxt som understryker den potential som finns inom det nordiska samarbetet för exempelvis energieffektivisering, miljömedvetenhet och innovations- och forskningsinsatser.

Denna del av prioriteringsbudgeten har också gett upphov till ett nytt flaggskeppsprojekt inom hälsa och välfärd. Syftet med initiativet som ryms inom ramen för Hållbar nordisk välfärd är att bidra till utvecklingen av långsiktiga och hållbara välfärdssystem i Norden, bland annat genom att samverka för att utveckla nya och effektiva behandlingar på hälsoområdet.

De övriga initiativen inom prioriteringsbudgeten är en vidareföring av pågående globaliseringsinitiativ, såsom satsningen på klimatvänligt byggande, samt en fortsättning av satsningen på kreativa näringar, Krea-Nord.

Slutligen: För fem år sedan när startskottet gick för Globaliseringsinitiativet var målsättningen – som jag nämnde inledningsvis – att utveckla den nordiska modellen, öka konkurrenskraften och synliggöra Norden som en framgångsregion. När vi nu avslutar delar av detta initiativ innebär det inte på något vis att målsättningarna blivit inaktuella. Jag vill hävda att de i högsta grad är centrala även för det fortsatta nordiska samarbetet. Genom den nya prioriteringsbudgeten har vi nu vässat verktygen för att arbeta vidare med dessa framtidsfrågor med förnyad kraft.

När Sverige tar över ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet 2013 är det med övertygelsen om att vi kan vidareutveckla och stärka det nordiska samarbetet ytterligare - för att möta en ny tids möjligheter och utmaningar.

## Informasjon

Tale nummer

64

Type

Hovedindlæg

Person

[Ewa Björling](#)

Speaker role

Sveriges samarbejdsminister

Dato

31.10.12 11:52

